

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejeman velja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr
V administraciji prejeman, velja: Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za en mesec 1 gld. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto. Posamezne številke veljajo 7 kr.
Naročnino prejema upravništvo in ekspedicija, Stolni trg št. 6, poleg „Katoliške Bukvarne“.

Oznaniła (inzerati) se sprejemajo in velja trispodna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr., če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.
Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah h. št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izvenem nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 171.

V Ljubljani, v petek 29. julija 1892.

Letnik XX.

0 katoliški zavesti.

Govoril dné 26. julija t. l. čast. g. Janez Ažman na pripravljalnem katoliškem shodu na Brezjah.

(Konec.)

V novejšem času je vedno bolj opazovati, kako povsod Slovenci naprej tiščé; katoličan pa naj bo zadajal tam na strani nekje. Učeni možje in različni doktorji ugibajo, kako bi Slovincem pomagali do boljše bodočnosti, napravljajo shode in veselice, svetujejo to in oro: samo o veri molčé: te ni treba zraven; če pa že kaj govoré, gotovo se ne zgodi s spoštovanjem, ampak nasprotno. Vsa očitna vprašanja se obravnavajo le s časnega stališča brez ozira na večnost, kakor da bi bil Slovenec le za ta svet, in kakor bi razven časnih potreb nobenih drugih ne imel!

Res, da so le nekateri, katerim vera in katoliško prepričanje preseda — pa to je žalostno, da ti maloštevilni govoré in pišejo v imenu vsega slovenskega ljudstva, ki je v svojem jedru še zdravo, veri in cerkvi katoliški iz srca udano. Naše ljudstvo je vajeno, vsako reč ne le z zemeljskega stališča gledati, ampak vedno tudi z ozirom na vest in vero, na večnost in Boga. In če se v novejšem času ne godi vselej in povsod tako, je treba, da se za časa še obrne, dokler zlo ne postane občno.

Slovenec in katoličan se ne dasta ločiti; Slovenec je najprej katoličan, in mu je skrbeti najprej za dušo in izveličanje po besedah našega Gospoda Jezusa Kristusa, ki je rekel: „Iščite najpoprej božjega kraljestva in njegove pravice in vse drugo vam bo privrženo!“

Pri sodbi ne bomo vprašani, če smo bili Slovenci, ampak če smo prav in krščansko živeli! Sv. Peter pravi: „Bog ne gleda na osebo, ampak med vsakim narodom mu je prijeten tisti, ki se ga boji in pravično dela!“

Dragi poslušalci! Prav me razumite! Mi katoličani smo gotovo vneti za pravice našega ljudstva in za mili materini jezik; to nismo enkrat, ampak večkrat, da vedno pokazali. Mi pa vemo, da ima kristijan še večji in imenitniši nalogo: namreč skrbeti za izveličanje svoje. Mi se ravnamo po besedah rajnega škofa Slomška, ki so tolikokrat povdarjali kot pogoje naše časne in večne sreče to dvojje: vero krščansko in besedo materino.

Naj bi se vsi Slovenci tega pravila držali — verjemite mi, ne bilo bi med nami nobenega nasprotja. Ako pa nekateri tako imenovani izobraženi Slovenci prvo prezirajo — potem ne more biti sloge in jednosti. Naj le v verskih rečeh, v katoliškem prepričanju, v spolnovanju cerkvenih zapovedij tako gredo z nami, kakor mi gremo v narodnih, jezikovnih z njimi, smo pa skupaj! Če se bomo v cerkvi skupaj dobili, potem smo edini, potem pa smo tudi močni in srečni! In to je ravno tisti rak, ki razjeda naše društveno, javno življenje; ker nekateri Slovenci mislijo naše ljudstvo k sreči pripeljati brez vere. In v tem ravno ima katoliški shod veliko storiti, da se v tem, če mogoče, na bolje obrne! — Hvala Bogu! Vsi omikani Slovenci niso taki. Glejte, tukaj med nami so učeni posvetni gospodje — pa ne prezirajo vere; oni z nami mislijo in z nami delajo, naj vsi tako storé — in najtežje vprašanje pri nas je rešeno: Slovenci smo zjedinjeni!

Tedaj Slovenci smo, pa katoličani smo! — in sicer je katoliško prepričanje več, kakor narodnost. Katoliško prepričanje je jedro, narodnost, jezik je le vnanja oblika.

To pa vedite, da je dober katoličan tudi dober Slovenec; saj ravno naša vera nas uči, da moramo ljubiti očeta in mater — domovino svojo in materin jezik. Vera nas pa tudi uči, da smo pravični drugim ljudstvom. Zatorej se nikar ne bojite, da bo narodnost trpela, če resnično po krščansko živimo!

Predragi, ne dajmo se nalašč motiti! Prav je in dolžnost naša, da se potegujemo za pravice svoje in dragega nam naroda, ker se nam še vedno in občutljivo kratijo. Kar je v naši moči, bomo tudi še storili in delali v tem oziru! Ali to vedite: Če bo tudi slovenščina povsod vpeljana v uradih in v šolah, pri železnici in trgovini, ali kjer si bodi po naših deželah, pa naše ljudstvo s tem vendar še popolnem ne bo srečno! Zakaj tisti, ki slovenski govoré in ki bodo še slovenski govorili in bolje in čisteje govorili, kakor mi — ostanejo vendar še ljudje podvršeni vsem slabostim človeške narave: in teh ne odpravimo z jezikom, ampak s pomočjo sv. vere in njenih božjih blažil! In na telesu našega ljudstva li ne vidimo strašnih krvavih ran, da se nam res mora smiliti naš rod: pijančevanje, žganjepitje, razuzdanost, poboji itd. In te rane, ali se mar celijo z jezikom, z ljudskimi veseliceami! Nikoli in nikjer! — Za te rane ima zdravilo le katoliška vera. In bolj ko se bo naš rod nje oklenil in njenih blažil, bolje mu bo v duševnem in gmotnem oziru.

Zato pa je greh zoper naš rod, če ga z besedo in zgledom odvrtačejo od pobožnosti, od verskih vaj, če smešijo svete obrede in cerkvene služabnike in sicer s pomočjo našega jezika. S tem vzamejo spoštovanje do duhovnikov in vsled tega do vere in njenih naprav! Vedé ali nevedé vodijo naše ljudstvo in bi ga radi privedli dotlej, da bi se navadilo tudi brez vere živeti. Gorjé pa našemu ljudstvu, kadar bo prišlo tako daleč, da mu za vero in verske vaje več ne bo mar! In ravno v tem mora katoliški shod kaj storiti in upamo, da se ravno vsled katoliškega shoda tudi v tem na bolje obrne.

Pri tem pa razun duhovščine morete posebno vi, zavedni možje veliko storiti: namreč tako, ako vsak po svojem stanu, v svoji okolici in v svojem delokrogu zastopate in razširjate kat. verska načela, pa to ne samo z besedo, ampak z zgledom. In

LISTEK

Neron.

(Priredil Vilinski.)

II.

Licin je videl zunanje veličje in napuh mogočnjakov, topost in nesramnost ljudstva, neznano razkošje, neizmerno bogatstvo, velikanske veselice ogromnega Babilona v zahodu. Pogleda naj še v notranje odnose, v družino rimsko, o domače življenje.

Kakor so se bili zmenili, gre Licin k svojemu sestranecu Narcisu. Pri njem izvé, da je bil že Glavko tu ter sporočil, da v hiši bogatega Solina je izpraznjeno mesto retorja. Brez odloga se napotita v hišo Solinovo.

Toliko da stopita čez prag, vsprejme ju roj sužnje, oproščencev, varovancev, pride tudi Solin, prijazno se smejoč Narcisu, izvedavo motreč modroslovca Licina. Solinov pogled spravi Licina v zadrego, da pobesi oči, zakaj čutil je, da je ogledovan kakor blago.

„Atenec si ti?“ vpraša Solin.

„To sem,“ potrdi Licin.

„Poprejšnji moj hišni modroslovec je bil tudi Atenec. Stojik je bil ter se ni malo ponašal s svojo

modrostjo. Ime mu je bilo Fulokle. Je li si ga poznal?“

„Slišal sem o njem.“

„Ta Fulokle je bil smešen tolpač. Ni se dal pregovoriti, da bi bil hodil lepo opravljen, da bi si dal ostriči dolgo brado, če tudi bi bil lahko storil na moje troške. Od svojega domačega modrijana ne potrebujem in ne zahtevam, da bi se oblačil kakor Narcis, v zlatotkanem jopiču torentske robe, v belih nogovicah, v atičanskih črevljičih, — toliko pa tirjam, da mojim služabnikom in poslom ne delaj sramote. Tepče nam je presedalo s svojimi smešnimi prepirkami, nadlegalo nas z ‚rogatim sklepajem‘, s katerim je dokazoval, kako more dokazati, da vsak ima roge, potlej z ‚veriznjakom‘ in pa z nespametnim ‚rezanjem‘, s katerim je dokazoval, da ne moreš rezati, ki režeš, da greš, ki ne hodiš, da ne gre, ki ne hodi, da nihče nima nosu in da eden nima nosu, in več takih budalostij. Poznaš tudi ti take nauke?“

Narcis dá Licinu skrivaj znamenje, naj zanika. Licin odmaje z glavo pa reče: „Ne poznam takih naukov!“

Licin je lagal; prvokrat v svojem življenju.

„To me veseli. Stojika ne bi vsprejel v službo. Ne zato, ker cesar sovraži take ljudi, ampak zato,

ker so neprenosni. Pripadaš morda ti taki modrijanski ločini?“

Narcis zopet migue; na to odgovori Licin: „Nespadam v nobeno; jaz sem retor.“

„Retor! To pač! Dobro! Vsprejet si. Pri meni ti ne bo manjkalo ničesar. Nisem stiskalec, najmanj pa umazan do učenjakov. Ljubim znanost. Bolj natanko ti pove moja žena. Dober dan želim!“

To reče Solin, pa stojiku obrne hrbet ter jame govoriti s kuharjem in o kosilu. Narcis pové Licinu, naj gre k gospodinjji. Licin se dá predstaviti Solinovi ženi Meliti, katero je česala njena sužnjica Vijola. Sužnjik vede Licina v sobo pred gospodarico; Licin se ji globoko prikloni. Melita je bila postavna, rejena gospa; a po mnenju modroslovecem je bila mičniša njena česalka Vijola. Ta sužnjica je bila tako nežna, tako mehkgleda, duhovita, sramežljiva, nekam bolestnih potez okolu usten, plemenitega vedenja, da se je Licinu zdelo to bitje nekam čudno, skrivnostno, krotko, prijetno, skoraj častitljivo.

„Prihajaš k nam v službo?“ vpraša Melita.

„Želim se udeležiti tolike časti,“ izpregovori Licin.

„Kaj pa znaš? Ali znaš tiste modroslovske krpetine prevračati, smešne nauke suhoparnih čuda-

glejte, kakor vas čislam in spoštujem, v tem pa pogrešam pri vas prave odločnosti in vstrajnosti, opazujem pri vas neko bojzljivost, in razne predsodke, ki so pa silno pogubljivi za naše ljudi posebno pa za mladino. Le z nekim strahom marsikdo prihaja v cerkev in vzlasti k sv. obhajilu, boječ se, da bi ga kdo ne videl.

Proč s tako neumno boječnostjo in sramožljivostjo! Nam je katoliška cerkev precej priskočila s svojo tolažbo, komaj da smo na svet prišli — in si njene pomoči gotovo vsi želimo tudi na zadnjem uro, zakaj pa bi se tedaj v življenju tega sramovali in ogibali!

Torej možje gorenjski, posebno do Vas se obračam — bodite res moški, srčni, katoličanje ne le po imenu, ampak v resnici! Dajajte svojim sobčanom, sosedom, podložnim, otrokom in poslom lep vzgled; spoštujte svojo vero, nje obrede in služabnike, prejemajte nje sv. zakramente. In nikar ne mislite, da boste s tem kaj časti izgubili, ali zavoljo tega ne boste v srenjski ali v kak drug odbor izvoljeni, ali da zavoljo tega ne boste več možje! Ravno nasprotno. Če mi kateri reče: Ta pa ta je pravi mož, postaven, zveden, zmeren, varčen, je dober gospodar in vrl narodnjak... če pa mi zraven morete reči in spoznati, da v cerkev ne hodi, vam na vse usta povem, da tak ni pravi mož, naj ima premoženja tudi na tisoče!

Postavim vam v izgled moža in ko boste zgodbo njegovega življenja slišali, upam, da boste vsi pritrdili in rekli: Da res, to je bil pa pravi mož!

V mislih mi je irski poslanec Daniel Okonel. Ta je bil doma na Irskem — sin katoliških starišev, namenjen za duhovnika — pa si je izvolil raje odvetniški stan. Kakor nekdanj Mozes v Egiptu, ko je videl kako Egipčani zatirajo Izraelce, tako se je tudi Okonel potegoval za svoje rojake, katoliške Irce, katere so Angleži zato zatirali, ker so bili Irce katoličani in niso hoteli k protestantski veri prestopiti. Angleži so kat. Irce vzeli vso deželo in jo med bogate lorde in angličansko duhovščino razdelili. Irec je bil na svoji zemlji hlapec prevzetnemu, neusmiljenemu Angležu, plačevati je moral oženjenemu angleškemu škofu ali župniku in njegovi družini, katoliškega duhovnika pa je moral še posebej plačevati, če ga je hotel imeti. Katoliški Irec ni imel nobenih pravic, ni mogel biti in smel biti ne v srenjskem zastopu ne v očitni državni službi, ni imel svojega deželnega zbora, pa tudi poslanec ni smel biti. Samo eno pravico je imel: lakote umreti in pokopan biti v zemlji svojih očetov. Če bi bil pa prestopil v krivo vero — so mu bile naenkrat vse službe odprte in čakalo ga je bogastvo in čast!

A Irce se niso dali ukloniti: raje so stradali, lakote umirali, kakor da bi bili zapustili ljubljeno domačo deželo in sveto vero katoliško! — In temu revnemu ljudstvu, katoliškim Irce je v začetku našega stoletja Bog poslal Okonela kakor za odrešenika. — In kaj je storil Okonel?

Zbiral je ljudstva v družbe in klical na shode, in podučeval in tolažil in v nemal jih je. So mu eno družbo prepovedali, brž je napravil drugo; so ga

kov, kakor oni Fulokle? Ali boš govoril o slovniških pravilih. Če je to, moreš koj oditi."

"Po takem želiš, milostiva gospa, da ne učim, temveč da te zabavam?"

"Nečem nauka, hočem zabave; uči pa moja dečka; Vjola ti ju bo koj pokazala."

"S čim hočeš, da te zabavam?"

"Znaš peti? Na piščal piskati? Na citre igrati? Plesati?"

"Ne znam, milostiva gospa."

"Znaš govoriti, da v sree gre?"

"Potruditi se hočem, da se naučim, kakor boš želela."

"Znaš li pesmikovati? Napisati zaljubljeno pismo?"

"Prvo bi se mi še posrečilo, drugo mi je nemogoče, ker se s takim opravilom nisem pečal, pa sem tudi premalo izkušen."

"Sirotek! Neizkušen si v stvarih, ki se tičejo ljubavi? Aha, pečal si se z nauki! Ko so te jeli pa dolgočasiti, šel si ter se vkrcal, s kuštravo brado, raztrganim plaščem piškavega modroslovca, s svojo modrostjo, pa semkaj v Rim pripotoval. Tu si se čudil veselemu življenju, ti, ki nisi nikdar živel, pa si jel hrepeneti, da bi bil srečen tudi ti, in pa vesel in zadovoljen. Je-li?" (Dalje sledi.)

v ječo vtaknili, pa komaj je prišel zopet na dan, že je zbral po stotisoč Ircev na taborih in jih vodil do zmage. On je dosegel po postavni poti, da so Irce dobili pristop v očitne in državne službe v državni zbor. Sam je bil izvoljen za državnega poslanca in je s svojo govorniško besedo, še bolj pa s svojo postavnostjo in doslednostjo skoraj vse pravice priboril Irce, katere zdaj imajo! Učil je svoje ljudstvo raje krivico trpeti, kakor puntati se; učil jih je pa tudi vseh postavnih sredstev se posluževati, da bi dosegli državljanske pravice, enake protestantskim državljanom!

Pa kako je to dosegel? Daniel Okonel, katerega so njegovi rojaki na rokah nosili, katerega so se Angleži bali kot svojega najhujšega nasprotnika, katerega je ves tedanji svet občudoval in ga zgodovinar še danes proslavlja — ta Okonel je vse dosegel s pomočjo in na podlagi sv. vere!

Ta Daniel Okonel je živel popolno po pravilih svete katoliške vere. Pred vsakim shodom in taborom je ukazal popred moliti. Če je še toliko dela imel, svete maše skoraj noben dan ni zamudil. Predno je šel v zbornico, je šel poprej še v cerkev, skoraj vsak teden k sv. obhajilu! Ko so v angleškem državnem zboru prvi ministri in državniki sklepali o osodi irskega naroda, ali naj mu dá svobodo ali ne, je Okonel za stebrom stal in sveti rožni venec molil, in vso zadevo Mariji izročal. In res je njegov predlog zmagal. Irce so bili osvobodeni in so slavili Okonela za svojega osvoboditelja. On pa je vso čast na Marijo zavračal, njo je kot osvoboditeljico Irske proslavljal. Okonela ni bilo sram, na taborih in ljudskih shodih, pri katerih je bilo 100.000 Ircev, govoriti o slavi Marijini!

30 let je delal nepretrgoma za blagor svoje irske domovine, pa vselej z ozirom na nebeško domovino, vselej le na podlagi in s pomočjo katoliške vere! Njegov čist značaj in njegova velika duša pa se kaže še najbolj na koncu svojega življenja. Pred smrtjo bi bil rad videl še Rim, središče katoliškega sveta in papeža, glavarja katoliške cerkve. Šel je na daljno pot, pa ni prišel v Rim. Na poti je umrl v Genovi, star 73 let.

Svojo oporočo je naredil z besedami tako-le: "Dušo Bogu, srce Rimu, telo Irskej!" Hotel je reči: "Kot kristijan izročam svojo dušo v milost božjo, od katere upam zveličanja, kot katoličan izročam svoje srce rimskemu mestu v znamenje, da je vedno bilo za čast in povikšanje katoliške cerkve. Pa tudi kot sin irske domovine ji dam nazaj svoje telo, da naj počiva v zemlji mojih očetov, kjer je rastle in živelo do pozne starosti."

Slovenci! Toliko storé možje, ki mislijo, delajo in živé kot katoličani. Živimo tako tudi mi Slovenci, tedaj bomo tudi mi kmalu gledali domovino svojo mogočno, slavno in jedino! Kakor Okonel izročajmo se tudi Mariji, zavetnici svoji. In vzlasti danes, zbrani pod varstvom kraljice nebeške, katero Slovenci častimo kot "Marijo pomagaj", prosimo mogočno mater, naj vsprejme Slovence pod svoje varstvo, naj nam ohranjuje živo katoliško zavest! Poslovimo se danes od Marije vsi z iskreno, skupno prošnjo: Slovincem trpinom "Marija pomagaj!"

Katoliško-tiskovno društvo v Ljubljani.

(Poročilo o V. občnem zboru dne 28. julija 1892.)

V veliki dvorani knezoškofske palače sešlo se je ob 10. uri dopoldne okoli 40 čl. gg. društvenikov iz raznih krajev diocese. Počastili so skupščino s svojo navzočnostjo tudi prevzvišeni gospod knez in škof, mil. g. generalni vikar dr. pl. H. Pavker, prečast. gg. kanoniki: prelata dr. And. Čebašek in dr. Jan. Kulavic, pa gg.: And. Zamejcek, L. Jeran, K. Klun in Jan. Flis. Po dovršenem zborovanju "Duhovsko-podpornega društva" je predsednik g. prof. A. Zupančič pričel zborovanje z naslednjim nagovorom:

Prevzvišeni gospod pokrovitelj!
Prečastiti društveniki!

Ko mi je bila lani čast, dne 1. julija stopiti tu pred vas, naznanil sem Vam odborov sklep: kar brž začeti z zidanjem nove tiskarne na dvorišču kupljenega posestva. Rekel sem ob oni priliki: "Če Bog hoče in prijatelji naši, Vas bodem, prečastni gospodje, prihodnje leto ob občnem zboru povabil, da si ogledate društveno tiskarno v novi, lepši in razširjeni obleki."

Bogu gre hvala in podpornikom katoliškega tiska, da morem danes ponoviti to povabilo: idite, ogledajte si prilično v Vodnikovih ulicah "Katoliško Tiskarno", novo, lepšo in dokaj večjo od prejšnje. Dodelana je! Dne 15. t. m. blizu poldne zavrtilo se je v prvič v novem poslopju kole novega, velikega stroja, in prve besede, ki so vpričo več gospodov ljubljanskih natlanene prišle izpod koles, so bile svetopisemske besede: "Adjutorium nostrum in nomine Domini, qui fecit coelum et terram!"

Od tega dne naprej vršila se je selitev iz dosedanjih najetih prostorov na Valvazorjevem trgu, in je bila dovršena zadnje dni preteklega tedna.

Dne 20. t. m. nam je mestni magistrat dovolil, da smemo novo poslopje rabiti.

Minolo nedeljo, 24. julija, klicali smo po cerkvenem obredu blagoslov božji na novo napravo. Mil. g. prelat dr. And. Čebašek, "Katol. tiskovnemu društvu" bivši predsednik, je namreč v navzočnosti več odličnih gospodov duhovskega in svetnega stanú in vpričo vsega tiskarničnega osebja blagoslovil novo hišo in stroje tiskarske, kateri naj bi nam, čeravno so mrtve stvari, s svojimi izdelki pomagali razširjati kraljestvo božje na zemlji, ki naj bi zdrave, tečne duševne hrane dajali našemu slovenskemu ljudstvu.

In kako je bilo mogoče v teku jednega leta toliko storiti, v dvanaestih mesecih, bi rekel, iz tál priklicati čisto novo tiskarno, oskrbljeno z vsem, kar je potrebno takim zavodom?

To je Vaše delo, to so storili večinoma duhovniki slovenski! Komaj smo lani objavili prošnjo za podporo, ko so kar tekmovali začeli naši prijatelji v velikodušni požrtvovalnosti za novo tiskarno, soznavaši važnost našega delovanja za pravi blagor ljudstva.

Ni še preteklo mesec dnij po lanskem občnem zboru, ko je odbor že imel na razpolago 4000 glđ. zgolj darov. Sedaj so nas oveselili posamezniki, tudi taki, katerim ni bilo lahko, si kaj pritrpati za dobro stvar, sedaj gospodje zbrani na pastoralnih konferencah, ter so nam pošiljali zbirke v korist krščanskemu tisku.

To je dalo odboru pogum, da je tiskarno uredil tako, da bode zadostovala ne le sedaj, ampak menda tudi za prihodnje čase.

Res, troški so zaradi tega visoko presegle dohodke naše, kakor boste izprevideli iz g. tajnikovega poročila. A pomoč, upanje naše je v Bogu. Onih velikodušnih gospodov vzgled, ki so do sedaj nad 10.000 glđ. darovali za našo dobro reč, vnel bo gotovo tudi druge, ki dosedaj še niso dosti cenili našega delovanja, kateri niso še izprevideli, da pri "Katol. tiskovnemu društvu" ne gre za oseben dobiček, ampak le za podporo krščanskega tiska, za razširjenje dobrih spisov, za pomoč časnikom, v vrlem domoljubnem in krščanskem duhu vredovanim. Pa že do sedaj je duhovščina slovenska toliko storila za tiskovno društvo, da smete, prečastni gospodje, o "Katoliški Tiskarni" po vsej pravici reči: Naša je!

Gradba je dovršena in ostanejo nam le še razna popravila pri stari kupljeni hiši. Odslej se bomo prosto gibali na lastnih tléh, neodvisni od tujega lastnika bomo delovali pod domačo streho, kar je pri takem podjetju, kakor je naše, velevažna stvar in neprecenljive vrednosti. In kolikor urneje nam bo mogoče poravnati dolgove, toliko več bomo storili za katoliški tisk.

Tooliko za avod. Več boste, prečastiti gospodje, izvedeli iz poročila našega gosp. tajnika. On Vam bo opisal odborovo delovanje v minolem letu, pa tudi današnje naše denarstveno stanje. Slišali boste, da smo se res precéj hudo zadolžili in se še bomo, kar pa odbor more zagovarjati, ker je vse premično in nepremično društveno imetje danes veliko več vredno, kakor znaša narejeni dolg, čeravno smo jeseni leta 1887 pričeli skoro s praznimi rokami, a v trdnem zaupanju na božjo pomoč, katera nas je do sedaj milostno spremljevala. (Dalje sledi.)

Politični pregled.

V Ljubljani, 29. julija.

Notranje dežele.

Položaj. "Grazer Volksblatt" piše, da so najbrž jako utemeljene vesti, da je stališče ministrov grofu Schönbornu in grofu Falkenhaynu jsko omajano. Hohenwartov klub ni storil svoje dolžnosti. V važnem vprašanju ni ta klub dovolj podpiral vlade. Položaj je tak, da najbrž gori omenjena ministra pojmeta v pokoj, Hohenwart bode pa prestavljen v gospodsko zbornico.

Češko. Praški mestni zbor je bil sklenil, da bo de praški magistrat v bodoče češki dopisoval z vsemi c. kr. uradi, občinskimi in avtonomnimi oblastmi češke kraljevine; vloge strank pa bo de reševal v jeziku, v katerem so pisane. Namestništvo je razveljavilo ta sklep, v kolikor se tiče poslovanja praškega magistrata kot političnega oblasti, ker v tem delokrogu nima mestni zbor odločevati o uradnem jeziku. Sklep mestnega zbora praškega kot tak more nam ugajati, ali z ozirom na druge okolnosti vzbuja resne pomisleke. Z nikomur se ne bomo prepirali o tem, kako jasen je mestni pravilnik v tej zadevi, ker nekatere politične pravice je magistrat pač še le pozneje dobil, ko so se v Avstriji ločile politične in sodne oblasti. Z našega slovenskega stališča bi bilo jako nevarno, ko bi se mestom z lastnim statutom pustilo, da sama odločujejo v svojem političnem delokrogu uradni jezik. Gospodje v Celovcu in Celju bi se v tem oziru ne ravnali po Pragi, temveč bi svojo oblast v to porabili, da ohranijo čisto nemško uradovanje. Da je vlada razveljavila sklep praškega mestnega zbora, to ni posledica kake „nove mrzle sape“, temveč grof Taaffe se je takoj iz začetka držal tega stališča, katerega se je držalo tudi upravno sodišče. V tem zmislu je vlada že odločila proti celjskemu in celovškemu magistratu in sicer nam Slovincem v korist, in proti liberškemu mestnemu zboru v korist Čehom. Upravno sodišče se je celo izreklo, da je celovski magistrat kot politična oblast tako podrejen vladi, da celo nema pravice niti on, niti mestni zbor proti vladnim odredbam v tem delokrogu se pritoževati. Vlada se je strogo držala tega stališča že pred leti, ko se je v državnem zboru razgovarjalo o izvršenju narodne enakopravnosti. Tedaj se je vlada izrekla, da vrenje jezikovnih stvari spada po njenih mislih v delokrog eksekutive, to je v vladni delokrog.

Izključenje čeških dijakov. Predvčeraj je v mladočeškem društvu „Sladkovsky“ bilo razgovarjanje o izključenju čeških dijakov. Odvetnik dr. Paxa je grajal češke profesorje. Dokler je vseučilišče bilo nerazdeljeno, se kaj takega ni pripetilo, nemški profesorji nikdar niso kaj takega sklenili. Češki profesorji podkopujejo vsako znanstveno težnjo in svobodno gibanje. — Drugi govornik je češkimi profesorjem očital, da opravljajo policijsko službo. Ko sodišče ni ničesar moglo storiti dijakom, jih je pa izključilo vseučilišče. — Tretji govornik je trdil, da se ne more govoriti v Pragi več o češkem, temveč le o avstrijskem vseučilišču. Profesorji se ne čutijo Čehi; dr. Randa je celo nekaj zaklical: „Mi smo Avstrijci!“ — Češki profesorji knjige poprej pišejo v nemščini, potem jih pa prevajajo v češko. Čaló y šolah se otrokom vbiha v glavo, da je le avstrijska država, in se jim ne pové, da so kdaj tudi drugi vladarji, kakor Habsburžani, vladali na Češkem. Govornik je predlagal resolucijo, da praškega vseučilišča ni tako dolgo zmatrati za češko, da z njega zgine nazadnjaški duh in ga prešine nov svež češki duh. Vladni komisar ni dovolil glasovanja o tej resoluciji, ali udeležitelji so kar sami, ne da bi jih bil kdo pozivljaj, vzdignili roke in tako pokazali, da so za resolucijo. — Senat je morda proti dijakom zares malo preostro postopal, ali s takim zabavljanjem proti češkim profesorjem se pa škoduje vseučilišču. Nemci pri vsaki priliki slikajo Čeha za slabe Avstrijce, kar gotovo otežuje češkim državnim poslancem stališče na Donaju. Taki shodi, na katerih se celo izpodtikajo nad profesorjem, ki se je izjavil, da je dober Avstrijec, so pač le voda na nemški mlin.

Češko-nemška sprava. Ker se je položaj mej Čehi in vlado jako poestril vsled tega, da se je sklicala komisija za razdelitev okrajev, je Windischgrätzeva skupina veleposestva sklenila odložiti mandate, ker se ne strinja z večino veleposestnikov. Ta skupina je za to, da naj se sprava nadaljuje, dočim so Schwarzenberg in tovariši proti nadaljevanju sprave.

Vnanje države.

Bolgarija. Zastopniki nekaterih velevladstij so skušali izprositi pomiloščenje za štiri na smrt obsojene ali bolgarska vlada se na njih želje ni ozirala. Vladni list „Svoboda“ pa piše, da naj rodbine obsojencev zahvalijo le Rusijo, ki je vse to zakrivila. Tako naj se zgodi vsem, ki hočejo domovino vreči pod noge carju. Nemški listi, ki navadno neso posebno prijazni Bolgariji, dajo Stambolovu prav, da strogo postopa, ker sicer ne bo de konca zarotam. Nekateri celo zahtevajo, da se sedanjemu težavnemu položaju v Bolgariji s tem naredi konec, da velevlasti priznajo kneza. Skoro vsi nemški listi so pa prepričani o pristnosti diplomatskih spisov, katere priobčuje „Svoboda“. „Kölnische Zeitung“ je izvedela, da se v Carigradu in Belemgradu zopet kujejo zarote proti Bolgariji. Sedanjí bolgarski zastopnik v Carigradu Dimitrov ni nič bolj varen svojega življenja, kakor je bil njegov prednik. Ko je bil Načevič v Carigradu, zalezovale so ga sumljive osebe. Ta list pravi, da od časa, ko so se za umor Viljema oranijskega obetale velike nagrade, da odstranijo strašnega nasprotnika španjske države, zgodovina ne pozna takega zakonom nasprotujočega postopanja, kakor je rusko postopanje proti Bolgarom.

Nemčija. Nemški liberalni listi hudo pišejo proti petletni šlezijjskih Poljakov za poljske narodne šole. Po njih mislih Nemci ne morejo popustiti tal,

katere so si že bili pridobili. Ravno tako se je treba upreti poljskim težnjam, kakor so se liberalci Zedlitzovemu načrtu šolskega zakona. — Ker pri dvoru ne veje več tako sovražna sapa proti Poljakom, pa hočejo proti poljskim težnjam liberalni Nemci začeti silno agitacijo. Nemški liberalci so povsod jednaki, v Nemčiji kakor pri nas.

Rusija. Poslednji čas je na Rusko-Poljskem bilo več dinamitnih atentatov. Dinamit je bil ukraden raznim industrijskim zavodom. Oblastva dosedaj zločincem še neso prišla na sled.

Francija. V Parizu se pomnoži policija za 1100 mož in se jej zboljša plača. Polovico višjih stroškov plača država, polovico pa mesto. Pariški mestni zbor se brani plačila višjih stroškov za policijo, ali vlada hoče k plačilu mesto prisiliti.

Anglija. Sedaj je baje že gotovo, da se prihodnja liberalna vlada najprej loti irskega vprašanja. Irci bodo pri adresni debati podpirali Gladstonea. Radikale z Gladstoneom neso prav zadovoljni, ali vendar je pričakovati, da bodo pomagali treči sedanjo vlado.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 29. julija.

(Imenovanje.) Z Dunaja se nam brzojavlja, da je nadinžener g. Svitil imenovan stavbenim svetnikom, inženerja gg. Waschica in Žužek nadinženerjema, stavbena pristava g. Muck in gosp. Toman inženirjema za državno stavbeno službo na Kranjskem.

(Kanonična vizitacija z birmovanjem) bo letos še v Starem Trgu pri Ložu dne 22. avgusta.

(C. kr. poljedelsko ministerstvo) je za konjsko dirko v St. Jerneju na Dolenjskem dovolilo 200 gld.

(Župnija Sv. Goro) je dobil čast. gosp. Gašpar Majar, kapelan v Predvoru.

(Javni napisi v Ljubljani.) „Slov. Gospodar“ poroča ob kratkem o znani prepovedi slovenskih napisov v Ljubljani ter dostavi: „Kaj pa je torej s pravicami Slovincem v Mariboru, na Ptujju v Celju? V vseh teh mestih ne najde človek niti ene ulice, da ima poleg nemškega slovensko ime, in vendar prebiva v njih razmerno več Slovincem, kakor v Ljubljani Nemcem.“ „Südsteirische Post“ piše o tem: „Radovedni smo, ali bodo na podlagi državnih temeljnih zakonov sedaj tudi občinski zastopi mest Maribora, Celja in Ptujja, kjer prebivajo znatne slovenske manjšine, dobili ukaz, da napravijo dvojezične napise ulic in cest.“ Kjer ni tožnika, ni sodnika, pravi stari slovenski pregovor. Ker je nemška manjšina v Ljubljani s protestom dosegla, da morajo na javnih prostorih poleg slovenskih napisov biti tudi nemški, morajo iste pravice veljati tudi za slovenske manjšine v mestih z neslovenskimi večinami. Celjski Slovinci so že sklenili, da bodo zahtevali tudi slovenske napise imen ulic in javnih prostorov. Vigilantibus jura!

(Izložbo cerkvenih paramentov) napravi ljubljanska bratovščina za vedno češčenje presv. R. Telesa prihodnjo nedeljo, 31. avgusta pa naslednja dva dni, 1. in 2. avgusta v parlatoriju uršulinskega samostana. Prosti vhod k razstavi od 9—12 dopoldne in od 3—6 popoldne.

(Mestni ženski podružnici) sv. Cirila in Metoda v Ljubljani sta gospi dr. Stor-ova in Fani Ravničarjeva, roj. Permetova, postali pokroviteljici, vsaka poklonivši družbi po 100 gld.

(Sedma redna velika skupščina družbe sv. Cirila in Metoda) se je včeraj vršila v Postojini v najlepšem redu. Ker bo de vodstvo, kakor prejšnja leta, objavilo običajno poročilo, zadoščaj poročilo v kratkih potezah. Na predvečer je bila bakljada z mirozovom po trgu. Včeraj je bila skoro vsa Postojina v cesarskih in narodnih zastavah. Pri vходу v trg je stal čez veliko cesto jako ličen slavolok. Skupščinarjev se je s posebnim vlakom iz Ljubljane pripeljalo do 600, z Goriškega in Primorskega tudi veliko število. Vsprejem na kolodvoru je bil posebno sijajen. V imenu občine je pozdravil došlece gosp. župan Vičič, v imenu čitalnice g. A. Ditrih, gospica Vičičeva pa v imenu trških Slovincem, katerih se je udeležilo vsprejema nad 40 v narodnih nošah. Zahvalil se je gosp. Svetec. Ob 10. uri je bila v dekanjsko-župni cerkvi sv. maša, katere so se udeležili skupščinarji in mnogo drugega ljudstva. Ob 11. uri je bilo v šolski sobani zborovanje, katero je otvoril s primerim nagovorom namesto prvosednika čast. g. Zupana, ki je bil vsled bolezni svojega g. brata zadržan, gosp. L. Svetec, ter končal s trikratnim „slava“-klicem na prevetlega cesarja; kot vladni komisar je bil navzoč g. St. Lapajne. Tajnik čast. gosp. A. Žlogar je obširno poročal o društvenem delovanju; poročilo je

bilo z velikim odobravanjem sprejeto. Blagajnik g. dr. Vošnjak poroča o računu za VI. društveno leto. Dohodki so znesli 9905 gld., troški 8556 gld. 77 kr.; torej je znesel prebitek 1348 gld. 23 kr. Račun je bil brez ugovora odobren. Po pravih izstopivši udje družbinega vodstva, gg.: dr. vitez Bleiweis, dr. Ivan Dečko, Gregor Einspieler in Anton Žlogar, so bili zopet „per acclamationem“ soglasno izvoljeni; istotako gg.: Oroslav Dolencec, Fran Povše, Fran Ravnikar, dr. J. Svetina in J. Vrhovnik v nadzorstvo, in gg.: Andr. Kalan, dr. Mosché, dr. Munda, Ljudovik Ravnikar in dr. Jernej Zupanec v razsodništvo. — Gosp. Mandić priporoča družbi v posebno podporo slovenske šolske zavode v Trstu, gosp. Gabršček pa one v Gorici. — Po zborovanju, ki je trajalo blizu do 1. ure, se g. L. Svetec toplo zahvali skupščinarjem za tako mnogobrojno udeležbo ter priporoča družbo slovenskim rojakom, kajti njen blagi namen je, posebno v obmejenih krajih otroke slovenskih starišev vzgajati v sv. veri in materinem jeziku. — Ob 1. uri je bil skupen obed v salonu Vičičeve restavracije; obeda se je udeležil tudi blagorodni gospod okrajni glavar marquis de Gozani. Prvo napitnico je govoril g. L. Svetec na presvetlega cesarja, dobrega in milostivega očeta narodov avstrijskih; domača godba, ki se je udeležila tudi sprejema na kolodvoru, zaigra cesarsko himno, vse občinstvo vstane ter naudušeno zakliče trikrat „živio“ presvetlemu cesarju. G. dr. Vošnjak napije g. okrajnemu glavarju, ki se zahvali s pravilskavimi besedami za napitnico cesarju in sebi. G. Hribar napije narodnim tržanom in županu gospodu Vičiču, ki se primerno zahvali; g. Kersnik vsem gostom, posebno rojakom iz Koroške, Štajerske, Goriške, Trsta in Istre, zahvali se v imenu koroških Slovincem g. župnik in deželni poslanec Gregor Einspieler; g. dr. Triller napije narodnemu ženstvu, g. Svetec slovenski duhovščini, g. M. Mandić večji odločnosti v boju za narodne pravice. Ob 3. uri so skoraj vsi skupščinarji obiskali jamo, kjer je svirala godba nekaj komadov, nekateri so obiskali Predjamo. Vršilo se je vse v lepem redu. Med skupščinarji je bilo blizu 100 gospodov duhovnikov iz raznih slovenskih pokrajin.

(Pri včerajšnji glavni skupščini družbe sv. Cirila in Metoda) so narodne gospodičine postojinske pred vhomu v jamo nabirale prostovoljne doneske za družbo ter nabrale 157 gld. 51 kr. Gospá Sebenikarjeva z Rakeka je izročila blagajniku 100 gld. od nove ženske podružnice cerkniško-planinske, planinska čitalnica pa 100 gld. pokroviteljine.

(Umrli) so ta teden zaporedom trije po mestu v občie poznati gostilničarji: g. Fr. Ehrfeldt, restavratér, zadnji čas „pri solcu“, prej „pri slonu“; g. Jakob Dobrin, hišni posestnik in gostilničar „pri kroni“ v Gradišči, in g. Jakob Sedej, plačilni markér v kavarni „pri slonu“ in gostilničar Na bregu št. 1, v 39. letu dóbe svoje.

(Osebna vest.) Gospod Ernest Koželj, dosedaj farmacevt v Piccolijevi lekarni, postal je magister farmacije in 26. t. m. storil prisego stojo v Gradcu. Gosp. Koželj je rodóm Ljubljancan.

(Duhovniške premembe v lavantinski škofiji.) C. g. Franc Ferenčak, župnik v Vojniku, je dobil mestno župnijo v Brežicah; čast. g. Jsk. Košar, župnik v Gor. Poljskavi, župnijo Sv. Marjete pri Rimskih Toplicah; čast. g. Fr. Kene, župnik na Sladki Gori, je prevzel administraturo dekanije v Šmarjah; č. g. M. Stolec, kapelan pri Sv. Rupertu, pride za provizorja v Razbor; č. g. And. Keček, kapelan v Trbovljah, je premeščen v Leskovec, na njegovo mesto pride č. g. dr. bogoslovja in modroslovja Anton Medved.

(Na Dobrni) bodo dne 7. avgusta osnovali podružnico društva „Südmark“. Žalostno, da na škodo slovenskega ljudstva tujcem delajo tlako slovenske izdajice.

(Gosp. Ljud. Kuba,) poznat v Slovincem po svojih glasbenih zbirkah „Slovanstvo v svojih spevih“, dospel je iz Podjebradov v Ljubljano, kjer se pomudi nekoliko dnij na svojem potovanju na jug.

(Iz Ptujja) se nam poroča: Dne 24. t. m. je imela ptujška podružnica sv. Cirila in Metoda svoj občni zbor v Podvincih blizu Ptujja. Iz Ptujja se je zbora udeležilo mnogo zavedne gdspe, v Podvincih pa se je zbrala nebrojna množca ljudstva. Načelnik podružnice, večč. gosp. župnik Benko Hrtiš, otvori zbor, pozdravljajoč navzoče z naudušnimi besedami. — Za njim je govoril tajnik č. gosp. o.

Konrad Stazinski o delovanju slovanskih blagovestnikov sv. Cirila in Metoda, ki sta Slovanom na zahodu donesla svete vere luč in prave omike ključ. V iskrenih besedah vspodbuja poslušalce, naj vsikdar v čisljih imajo sveto vero, najdražji zaklad, ki so ga nam poslala nebesa; ljubijo naj tudi svoj materin jezik, ki je pogoj zdrave narodne omike, ljubijo naj ga tem bolj, čim huje ga drugi sovražijo. Navduševalni svoj govor sklenil je govornik z lepimi besedami nepozabnega Slomška: „Oj lepi, ljubi, pošteti slovenski jezik, s katerim sem prvič svojo ljubeznivo mater in dobrega očeta klical, v katerem so me moja mati učili Boga spoznati, moliti, v katerem sem prvokrat svojega Stvarnika častil! Tebe hočem kot veledrag spomin svojih rajnih starišev spoštovati in ohraniti, za tvojo čast in lepoto, kolikor premorem, skrbeti, v slovenskem jeziku hočem do svoje poslednje ure Boga najrajše hvaliti, v slovenskem jeziku svojo ljube brate in sestre, Slovence in Slovenke učiti, in želim kot hvaležen sin svoje ljube matere, da kakor je moja prva beseda slovenska bila, naj tudi moja poslednja beseda bude slovenska.“ Gospod dr. Anton Brumen je lepo povoril o Ciril-Metodove družbe namenu; na to se je pričelo vpisovanje novih udov. Našteli smo jih 78, ki so vplačali okoli 50 gld. — Za načelnika je bil soglasno izvoljen č. g. o. Konrad Stazinski, minornitski kapelan, ki si je za to zborovanje stekel največ zaslug; tajnik podružnice je vrli g. dr. Anton Brumen, blagajnik pa je velezaslužni gosp. Anton Gregorič.

(Akademija češko-moravskih visokošolcev na Velehradu.) Dne 2. in 3. avgusta se bo vršila na moravskem Velehradu akademija visokošolcev, katero priredé bogoslovci češko-moravski. Program slavnosti je zelo raznovrsten in zanimiv. Govorili bodo razni govorniki v raznih slovanskih jezikih 1. o tisku naše dobe; 2. o vplivu medicinskih ved na splošni duševni nazor naroda; 3. o nalogu katol. pesnikov čeških v naši literaturi; 4. o Stanislavu Pavlovskem; 5. o početkih krščanstva med gorenjeluziški Srbi. — Dne 4. avgusta je izlet na Buhlov. — Poziv odbora za to akademijo se glasi: Sv. Metod zove nas na svoj grob, svoje otroke, vse narode slovanske, zlasti še verne sinove češkega naroda, kateremu je bil in vsikdar bude zvesti čuvaj. Zato vabimo vse razumnike vzlasti pa mile svoje tovariše na visokih šolah, da bi se hvaležni našemu apostolu sešli pri njegovem grobu ter se tukaj pod varstvom sv. Cirila in Metoda združili v skupno in složno delovanje za blagor „cirkve a vlasti“. — Kdor se misli udeležiti te zanimive slovesnosti, oglasi naj se po dopisnici pri župnijskem uradu na Velehradu. Železniška proga: Dunaj - Lundenburg - Ogersko Hradišče.

(Višja gimnazija v Beljaku) na Koroškem štela je minulo šolsko leto 191 učencev, in sicer 167 Nemcev, 21 Slovencev, 1 Čeha, 1 Francoza, 1 Laha. 31 dijakov je dobilo odliko, 116 prvi razred, 25 drugi, 9 tretji razred; 10 dijakov sme napraviti preskušnjo. Zrelostni izpit je delalo 13 osmošolcev, jeden je moral po pismenem izpitu odstopiti, jeden je odstopil med ustnim izpitom, jeden bude izpit ponavljal, dva sta izpit napravila z odliko, osem jih je dobilo prvi razred. Slovenščino je učil gosp. prof. Jos. Lendovšek. Letno poročilo ima pred šolskimi vestmi spis: „Res Reaticae“, spisal Jurij Maier.

(Statistika požarov po strelji.) Po poročilih županstev je v državnem zbor zastopanih deželah bilo

1884. leta 161, 1885. leta 156, 1886. leta 223, 1887. leta 249, 288. leta 350, 1889. leta 250, 1890. leta 1888 in 1891. leta pa 225 požarov vsled strele.

(Požar.) V Oberšah, fare zlatopoljske, nastal je dne 23. t. m. ob enajstih dopoldne ogenj. Ker je bil tudi veter in vode ni bilo pri rokah, se je ogenj urno širil ter v kratkem ukončal 5 gospodarjem hiše in vsa gospodarska poslopja. Pogorel je tudi kozolec pšenice.

(Kupila) sta od g. M. Neumanna v Slonovih ulicah gg. Gričar in Mejač konfekcijsko prodajalnico za gospode in gospe, katero otvorita dne 1. septembra t. l. Tvrška „M. Neumann“ poslovala je 18 let na tem mestu.

(Pevsko društvo „Lira“ v Kamniku) priredi 14. avgusta t. l. slavnost desetletnice svojega obstanka po sledečem vspredu: Ob 8. uri zjutraj sv. maša v župni cerkvi, ob 9. uri dopoldne sprejem gostov na kolodvoru, ob 1. uri popoldne banket in ob 4. uri slavnostni koncert. Pri koncertu pojó vsi navzoči pevski zbori in drugi pevci „Jadransko morje“, tako bude to pesem pelo 80—100 pevcev. Korporativno udeleži se te slavnosti pevsko društvo „Hajdrih“ s Proseka, slovensko delavsko pevsko društvo „Slavec“ v Ljubljani, kojih pevski zbori pri koncertu samostojno nastopita, in slov. bralno društvo v Kranju udeleži se korporativno z zastavo. — Ob tej priliki priredi „Lira“ na kegljišču „pri Krištofu“ kegljanje na dobitke, koje se prične dne 31. julija ob 6. uri zvečer ter se konča na dan slavnosti točno ob 7. uri zvečer. Dobitki so I. cekin, II. 5 gld., III. 4 gld., IV. 3 gld., V. 2 gld. in VI. koštrun za največ serij. Serija, 9 lučajev, stane 20 kr.

(Pri občinski volitvi) v Starem Trgu pri Ložu je bil izvoljen županom Fr. Perušek, odborniki Fr. Žnidaršič, I. Kandare, I. Štrifof in T. Mlekuz.

(Uboj.) Dne 25. t. m. zvečer je Ant. Šumè iz Spod. Slivnice vsled nekega prepira v neki krčmi dal zaušnico Davidu Facinelliju, voditelju delavske partije pri gradnji dolenske železnice na Grosupljem. Facinelli je na to Šumeta udaril po glavi, da je ranjenec drugi dan umrl.

(Dijaška veselica.) katero priredé slovenski gimnazijci, vršila se bude v sredini meseca avgusta v Kranju. Nataučnejše poročalo se bude kasneje. Čisti dohodek namenjen je za Prešernov spomenik.

Telegrami.

Budimpešta, 28. julija. Finančni minister dr. Weckerle je dobil red železne krone prve vrste.

Tuji.

27. julija.

Pri **Matiču**: Polaj, zasebnik; Lavrič, veletržec; baron Reinold s soprogo; Bilda, nadkomisar, s soprogo, iz Trsta. — Poženel iz Bistrice. — Novak, trgovec, z Dunaja.

Pri **Južnem kolodvoru**: Krams, potovalec, s sinom; Lieberman, trgovec, z Dunaja. — Žuža iz Braslovč. — Strifof iz Staroga Trga. — Peris iz Jaske.

Peterbug, 28. julija. Predvčeraj je v raznih krajih zbolelo za kolero 492 oseb, umrlo 317.

Pariz, 29. julija. Dr. Daremberg pravi v listu „Journal des Debats“, da je v Parizu sicer indijska kolera, ki pa pojenjuje. Do 20. t. m. je umrlo 400 oseb.

26. julija. Terezija Karg, mestna uboga, 63 let, Karlovska cesta 7, multiple caries & necrose marasmus.

V bolnišnici: 26. julija. Katarina Hribar, kamnosekova hči, 10 mesecev, lues congenita.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje		Vetar	Vreme	Mokrine na 24 ur v mm
		barometra + mm	toplomera po Celsiusu			
28	7. u. zjut.	736.1	17.0	brezv.	jasno	
	8. u. pop.	736.3	25.3	sl. zapad	„	0.00
	9. u. zveč.	735.8	20.0	„	„	

Srednja temperatura 19.6°, za 0.2° nad normalom

Prošnja.

Odbor rečne loterije v korist misijonske hiše v Kočevju se tem potom najtopleje zahvaljuje vsem p. n. podpirateljem tega podjetja. Usoja si pa podpisani odbor še zanaprej prositi slavno občinstvo, naj bi našemu podjetju tudi v prihodnje ohranilo svojo naklonjenost. Srečk za misijonsko hišo se je namreč dosedaj primeroma še malo razprodalo. Pač so bile vse razprodane, a veliko so jih vrnili; za pridžane srečke po raznih krajih pa prav mnogi še niso doposlali denarjev. Podpisani odbor uljudno prosi, naj to blagovolé kmalu storiti, ali vsaj nerazprodane srečke pravočasno vrniti. Zeleti je namreč, da je vse vrejeno do 30. novembra t. l., ko se ima srečkanje izvršiti. — Poleg lepih darov, katere obeta loterija, naj bi se dohodniki ozirali tudi na blagi namen, ki ga ima imenovana rečna loterija, ter pripomogli, da bi se poplačali dolgovi, kateri sedaj težé misijonsko hišo. Gotovo je, da bo i darove, stržene v ta namen, milostni Bog blagim podpirateljem stotero povrnil.

Odbor za zidanje misijonske hiše v Kočevju.

Luskina voda in „Esprit-Bérénice“.

Ima svojstev, ki zabranjujejo, da ne izpadejo lasje, ko bi se po vnanje na to vplivalo. To se doseže s tem, da se lasišče čisti, varuje bolezní, zabranjuje napravo luskín, lasem odpravlja toliščo in odpravlja kisline, ki nastajajo s potom. — Vsak večer predno se gre spat, pomoči se lasišče s to luskino vodo in zjutraj, ko se je lasišče skrbno izčesalo, udrgne se „Esprit-Bérénice“, ki krepiča lasne korenine. — Enkrat na mesec naj se pa lasje in lasišče z mlačno vodo, v kateri je boraks raztopljen, umijejo in potem večkrat s toplo vodo splaknejo. — Raztopi naj 50 gramov boraksa v litru tople vode. Steklenica luskine vode 60 kr. Steklenica „Esprit-Bérénice“ 40 kr.

Piccolijeva lekarna „Pri angelju“ v Ljubljani, Dunajsku cesti.

Vnanja naročila se proti povzetju svote točno izvršujejo. (266) 5

Tovarna cerkvene oprave.

Premovana 1873, 1881.

Jožef Deiller,

tovarna cerkvene oprave in izdelovalnica paramentov,
Dunaj, VII., Zieglergasse 27.

Zastopnik: **Franz Brückner.**

Na dogovorjena naročila se izdelujejo vsi cerkveni paramenti, kakor:
pluviali, dalmatike, velumi, stole, baldahini, bandera itd. itd.
pa tudi 167 28-8

cela mašna obleka v najprilnejši obliki.

Cerkveni paramenti.

Dunajska borza.

Dne 29. julija.

Papirna renta 5%, 16% davka	95 gld. 75 kr.
Srebrna renta 5%, 16% davka	95 „ 40 „
Zlata renta 4%, davka prosta	113 „ 90 „
Papirna renta 5%, davka prosta	100 „ 70 „
Akcije avstro-ogerske banke, 600 gld.	995 „ — „
Kreditne akcije, 160 gld.	311 „ 50 „
London, 10 funtov stl.	119 „ 55 „
Napoleonodor (20 fr.)	9 „ 50 „
Cesarski cekini	5 „ 67 „
Nemških mark 100	58 „ 52 1/2 „

Dne 28. julija.

Ogerska zlata renta 4%	110 gld. 68 kr.
Ogerska papirna renta 5%	100 „ 45 „
4% državne srečke l. 1854., 250 gld.	140 „ 50 „
5% državne srečke l. 1860., 100 gld.	152 „ 25 „
Državne srečke l. 1864., 100 gld.	182 „ 50 „
Zastavna pisma avstr. osr. zem. kred. banke 4%	96 „ 25 „
Zastavna pisma „ „ 4 1/2%	100 „ 30 „
Kreditne srečke, 100 gld.	191 „ 25 „
St. Genois srečke, 40 gld.	63 „ — „

Ljubljanske srečke, 20 gld.	22 gld. — kr.
Avstr. rubežega križa srečke, 10 gld.	17 „ 45 „
Rudolfove srečke, 10 gld.	23 „ 75 „
Salmove srečke, 40 gld.	61 „ — „
Windischgraezove srečke, 20 gld.	— „ — „
Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	182 „ 50 „
Akcije Ferdinandove sev. želez. 1000 gl. st. v. 2810	— „ — „
Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	98 „ 20 „
Papirni rubež	1 „ 19 „
Laških lir 100	45 „ 85 „

MERCUR menjarnična delniška družba na Dunaju, I., Wollzeile šte. 10.

Najkulantnejše se kupujejo in prodajajo v kursnem listu navedeni vrednostni papirji, srečke, valute in devize.

Razna naročila izvrše se najtočnejše.

Za nalaganje glavnice priporočamo:

4% gališke propinacijske zadolžnice,
4 1/2% zastavna pisma peštanske ogerske komercijonalne banke,
4 1/2% komunalne obveznice ogerske hipotečne banke z 10% premijo.

Na te papirje daje posojila avstro-ogerska banka in podružnice njene.

1860. leta promese

cele gld. 14 1/2, petina gld. 4 in kolek 50 kr.

Glavni dobitek 300.000 gld. av. velj.

Žrebanje že dne 1. avgusta!